

**«М.С. Нәрікбаев атындағы
КАЗГЮУ Университеті» АҚ**
Академиялық Зерттеу Кеңесінің
шешімімен **2024 жылғы «2» қазан**
№ 184 хаттама

«БЕКІТІЛДІ»

**М.С. НӘРІКБАЕВ АТЫНДАҒЫ КАЗГЮУ УНИВЕРСИТЕТІНДЕ ФИЛОСОФИЯ
ДОКТОРЫ (PhD) НЕМЕСЕ БЕЙІН БОЙЫНША ДОКТОР ДӘРЕЖЕСІН АЛУ ҮШІН
ДИССЕРТАЦИЯ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ДИССЕРТАЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС ТУРАЛЫ
ЕРЕЖЕ**

АСТАНА, 2024

1. **ӘЗІРЛЕНДІ ЖӘНЕ ЕНГІЗІЛДІ:** «М.С. Нәрікбаев атындағы КАЗГЮУ Университеті» АҚ
2. **БЕКІТІЛДІ ЖӘНЕ ҚОЛДАНЫСҚА ЕНГІЗІЛДІ:** «М.С. Нәрікбаев атындағы КАЗГЮУ Университеті» АҚ академиялық және зерттеу кеңесінің 2024 жылғы «2» қазандағы № 184 хаттама шешімімен
3. **ТЕКСЕРУ КЕЗЕҢДІЛІГІ:** Жылына 1 рет

Осы Ережені «М.С. Нәрікбаев атындағы КАЗГЮУ Университеті» АҚ Басқарма төрағасының рұқсатынсыз толық немесе ішінара көшіруге және таратуға рұқсат етілмейді.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1. Осы М.С. Нәрікбаев атындағы КАЗГЮУ университетінің Диссертациялық кеңесі туралы ереже (бұдан әрі – Ереже) 2011 жылғы 18 ақпандағы «Ғылым туралы» Қазақстан Республикасы Заңының, 2011 жылғы 31 наурыздағы №127 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің бұйрығымен бекітілген ғылыми дәрежелерді беру қағидалары (бұдан әрі – Қағида) және 2011 жылғы 31 наурыздағы №126 Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің бұйрығымен бекітілген Диссертациялық кеңес туралы үлгілік ереженің (бұдан әрі – Үлгілік ереже) негізінде және оған сәйкес әзірленген.

1.2. М.С. Нәрікбаев атындағы КАЗГЮУ университетінің Диссертациялық кеңесі – докторанттардың диссертациялық жұмыстарын қорғайтын және Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетіне (бұдан әрі – Комитет) философия докторы (PhD) немесе бейін бойынша доктор дәрежесін беру туралы ұсыныс жасайтын алқалық орган (бұдан әрі – Диссертациялық кеңес).

1.3. Диссертациялық кеңес М.С. Нәрікбаев атындағы КАЗГЮУ университетінде (бұдан әрі – Университет) Ғылым және жоғары білім саласындағы сапаны қамтамасыз ету комитетінің төрағасының тиісті бұйрығына сәйкес құрылады.

1.4. Диссертациялық кеңестің қызметі туралы ақпарат КАЗГЮУ университетінің ресми интернет-ресурсында жарияланады.

2. ҚҰРАМЫ ЖӘНЕ ҚҰРЫЛУ ТӘРТІБІ

2.1. Диссертациялық кеңестің құрамына 7 (жеті) адамнан аспайтын мүшелер кіреді. Диссертациялық кеңестің барлық мүшелері ғылыми дәрежеге (ғылым докторлары, ғылым кандидаттары, философия докторлары (PhD), бейін бойынша докторлар) немесе философия докторы (PhD), бейін бойынша доктор дәрежесіне ие болуы тиіс.

2.2. Диссертациялық кеңестің кемінде 3 (үш) мүшесі басқа жоғары оқу орындарының, ғылыми және (немесе) басқа ұйымдардың өкілдері болуы керек.

2.3. Диссертациялық кеңестің құрамында 4 (төрт) тұрақты мүше болады, олардың ішінде төраға, төрағаның орынбасары және диссертациялық кеңестің ғылыми хатшысы тұрақты мүшелер болып саналады.

2.4. Диссертациялық кеңестің құрамында 3 (үш) мүше докторанттың қорғау кезеңінде, докторлық зерттеу саласына байланысты уақытша тағайындалады.

2.5. Тұрақты құрам мен оның өзгерістері, сондай-ақ Диссертациялық кеңестің Төрағасы, Төраға орынбасары және Ғылыми хатшысы Академиялық және Зерттеу кеңесінің хаттамалық шешімі негізінде Провосттың бұйрығымен бекітіледі.

2.6. Диссертациялық кеңестің уақытша мүшелері ретінде ғылыми консультанттар, сондай-ақ докторантпен немесе оның ғылыми консультантымен аффилирленген тұлғалар тағайындалмайды:

- 1) Жақын туыстар - ата-аналар, балалар, асырап алушылар, асырап алынған балалар, толыққанды және толық емес ағайын-туыс, ата, әже, немерелер;
- 2) Жоғары оқу орындарының құрылымдық бөлімшелерінің басшылары мен қызметкерлері, сондай-ақ диссертация орындалған және (немесе) докторант тапсырыс беруші немесе орындаушы (орындаушы) ретінде қатысатын ғылыми-зерттеу жұмыстар жүргізілетін ғылыми ұйымдардың қызметкерлері);
- 3) Соңғы 3 (үш) жылда бірлесіп жарияланған мақалалар мен шолулардың соавторлары;
- 4) Соңғы 3 (үш) жылда диссертацияның мазмұны бойынша Комитеттің теріс шешімін алған диссертацияларға оң қорытынды берген ғылыми консультанттар немесе ресми рецензент мамандар;

2.7. Диссертациялық кеңестің құрамына келесілер енгізілмейді:

- 1) Провост;
- 2) Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігінің қызметкерлері;
- 3) Соңғы 5 (бес) жылда диссертацияның мазмұны бойынша Комитеттің теріс шешімін алған диссертацияларға ғылыми консультанттар, жетекші мамандар.

2.8. Университеттің диссертациялық кеңестерінің құрамында кеңес мүшелерінің бірі шетелдік ғалым болуы қажет.

2.9. Университеттің диссертациялық кеңестерінің құрамында кемінде 4 (төрт) мүше рецензияланған халықаралық ғылыми журналдарда жарияланымдары бар:

- соңғы 5 (бес) жылда кемінде 2 (екі) жарияланым, Web of Science Core Collection (Вэб оф Сайнс Кор Коллекшн) мәліметтер базасында индекстелетін басылымдарда, атап айтқанда Arts and Humanities Citation Index (Артс энд Хьюманитис Цитэйшэн Индекс), Science Citation Index Expanded (Сайенс Цитэйшэн Индекс Экспандид), Social Sciences Citation Index (Сошиал Сайенсиз Цитэйшэн Индекс) секілді бөлімдерде және Clarivate Analytics (Кларивэйт Аналитикс) компаниясының Journal Citation Reports (Жорнал Цитэйшэн Репортс) бойынша алғашқы үш квартильде орналасқан немесе Scopus (Скопус) мәліметтер базасында CiteScore (СайтСкор) көрсеткіші 35 (отыз бес) немесе одан жоғары ғылыми салалардың бірінде жарияланған.

Соңғы 5 (бес) жылда сенімді баспаларда немесе университет баспасында жарияланған, US News Best Global Universities Rankings (ЮС Ньюс Бест Глобал Юниверситис Ранкинс) немесе Academic Ranking of World Universities (Академик Ранкин оф Ворлд Юниверситис) немесе Times Higher Education World University Rankings (Таймс Хайр Эдюкейшн Ворлд Юниверсити Ранкингс) рейтингінің алғашқы 100 (жүз) қатарына кіретін монография 2 (екі) халықаралық рецензияланған ғылыми мақаланың орнына есепке алынады. Егер аталған монографияда (күжат иесіне 3 (үш) баспа парағы тиесілі) бөлім болса, ол 1 (бір) халықаралық рецензияланған ғылыми журналдағы мақала ретінде есептеледі.

2.10. Университет келесі қажеттіліктермен қамтамасыз етеді:

- 1) диссертациялық кеңестің отырыстарын өткізу және диссертацияларды жария қорғау үшін, оның ішінде ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, бағдарламалық және техникалық құралдар;
- 2) Диссертацияларды плагиат анықтау лицензиялық жүйелерінде, соның ішінде халықаралық деректер базаларында тексеру;

3) Диссертациялық кеңестің қызметіне байланысты шығындар, соның ішінде диссертациялық кеңестің мүшелерінің іссапар шығындары.

3. ДИССЕРТАЦИЯЛЫҚ КЕҢЕСТІҢ ФУНКЦИЯЛАРЫ

3.1. Диссертациялық кеңестің функциялары:

- 1) диссертацияны қорғауға құжаттарды қабылдау;
- 2) диссертациялық кеңестің уақытша мүшелерін, қорғау күнін және ресми рецензенттерді тағайындау;
- 3) докторанттың қолданған материалды авторға сілтеме жасамай пайдалануына (плагиатқа) диссертацияны тексеру үшін диссертациялық кеңес мүшелері қатарынан комиссия (бұдан әрі-диссертациялық кеңес комиссиясы) құру);
- 4) диссертацияны көпшілік алдында қорғауды жүргізу;
- 5) диссертация бойынша шешім қабылдау.

3.2. Диссертациялық кеңестің ғылыми хатшысының функциялары:

- 1) диссертацияны қорғауға қабылдау және қорғауды жүргізу рәсімдерін ұйымдастыру;
- 2) Диссертацияны «Антиплагиат» жүйесі бойынша тексеруге, Университет кітапханасына, Қазақстан Республикасының Ұлттық академиялық кітапханасына, Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасына және ресми рецензенттерге жіберуді қамтамасыз етеді;
- 3) диссертациялық кеңестің қызметі бойынша хат-хабарларды жіберу;
- 4) диссертациялық кеңестің сайтында материалдар мен ақпаратты жүктеу;
- 5) диссертациялық кеңестің отырысына, оның ішінде бағдарламалық және техникалық құралдарды дайындау;
- 6) диссертациялық кеңестің құжаттарын ресімдеу;
- 7) Комитетке жіберу үшін құжаттар пакетін даярлауды қамтамасыз етеді.

3.3. Диссертациялық кеңестің мүшелері:

- 1) объективті, толық және сенімді ақпаратты ұсынады;
- 2) диссертацияны қорғауға қатысты деректерді жасыруға жол бермейді;
- 3) ғылыми этиканың бұзылуы фактілеріне жауап береді;
- 4) шешім қабылдау кезінде қоғамдық пікірдің, тараптардың бірінің немесе үшінші тұлғалардың ықпалына сүйенбейді;
- 5) мүдделер қақтығысының алдын алу және реттеу шараларын қабылдайды;
- 6) қызмет барысында басқа кеңес мүшелерінің, докторанттардың, ғылыми консультанттардың және ресми рецензенттерге нұқсан келтіретін дөрекі, қорлаушы сөздер мен айыптауларды қолданбайды.

Осы тармақта көрсетілген талаптарды сақтамау фактілері анықталған жағдайда диссертациялық кеңестің мүшесі оның құрамынан шығарылады.

3.4. Күнтізбелік жыл аяқталғаннан кейін диссертациялық кеңес осы Үлгілік ереженің 2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша диссертациялық кеңестің жұмысы туралы есепті Комитетке ұсынады.

4. ДИССЕРТАЦИЯ ҚОРҒАУДЫ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ ФИЛОСОФИЯ ДОКТОРЫ (PhD), БЕЙІН БОЙЫНША ДОКТОР ДӘРЕЖЕСІН АЛУ

- 4.1. Диссертациялық кеңес Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 31 наурыздағы № 127 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6951 тіркелген) бекітілген дәрежелерді беру қағидаларының (бұдан әрі – қағидалар) 5-1-тармағының талаптарына сәйкес докторант диссертациялық жұмыс немесе докторант жариялаған мақалалар сериясы нысанында докторант ұсынған диссертацияны қорғауды жүргізеді.
- 4.2. Құжаттарды қорғауға қабылдамас бұрын, диссертацияны Құқық жоғары мектебінің Ғылым комитетінің кеңейтілген отырысында алдын ала талқылау жүргізіледі (бұдан әрі – Кеңейтілген отырыс). Кеңейтілген отырыстан кейін докторанттың диссертацияны талқылаудың басқа түрлерінен өтуін талап етуге университеттің құқығы жоқ.
Кеңейтілген отырыс өткізілетін күннен 1 (бір) ай бұрын диссертация ғылыми зерттеу саласында докторантқа қатысты ғылыми дәрежесі бар 2 (екі) маманға (ғылым докторлары, ғылым кандидаттары, философия докторлары (PhD), бейін бойынша докторлар) немесе философия докторы (PhD), бейін бойынша доктор дәрежесіне ие маманға рецензиялауға жіберіледі.
- 4.3. Кеңейтілген отырысқа профильдік (құрылымдық) бөлімшесінің 2/3 мүшесі, рецензенттер, құрылымдық бөлімшесінің ғылыми немесе академиялық кеңесінің мүшелері, ғылыми консультанттар, сондай-ақ университеттің туыстас (байланысты) бөлімшелерінің және (немесе) құрылымдық бөлімшелерінің өкілдері, ғылыми және басқа ұйымдардың практикалық мамандары (қолданбалы сипаттағы диссертациялар үшін) қатысады. Диссертацияны қорғауға ұсыну туралы шешім қарапайым көпшілік дауыспен қабылданады.
- 4.4. Егер диссертация 4, 5 және (немесе) 6-тармақтарға сәйкес келмесе, диссертация қорғауға жіберілмейді. Қорғауға ұсынылған диссертация бойынша ескертпелер докторанттың олармен келісуі жағдайында диссертация диссертациялық кеңеске ұсынылмас бұрын жойылуы тиіс.
- 4.5. Консультанттар болмаған жағдайда, докторанттың диссертациясы бойынша олардың пікірлері отырыста төраға немесе хатшы тарапынан оқылады.
- 4.6. Кеңейтілген отырыстан оң қорытынды алғаннан кейін, докторант оқу орнындағы Провостқа диссертациялық кеңесті таңдауға өтініш береді. Егер докторант басқа жоғары оқу орнының диссертациялық кеңесін көрсетсе, онда докторанттың оқу орнында 10 (он) жұмыс күні ішінде оның құжаттары диссертациялық кеңеске жіберіледі. Докторант қорғау үшін таңдаған жоғары оқу орнында кеңейтілген отырыс өткізу тәртібі жоғары оқу орны тарапынан дербес бекітілуі мүмкін.
- 4.7. Диссертациялық кеңеске келесі құжаттар ұсынылады:
 - 1) отандық және шетелдік ғылыми консультанттардың пікірлері;
 - 2) Кеңейтілген отырыстың оң қорытындысы;
 - 3) қатты мұқабалы және электрондық жеткізгіштегі диссертациялық жұмыс (егер диссертация диссертациялық жұмыс нысанында қорғалған жағдайда);
 - 4) қазақ, орыс және ағылшын тілдеріндегі аннотациялар. Аннотацияда диссертациялық зерттеудің тақырыбы, мақсаты, зерттеу міндеттері, зерттеу әдістері, қорғауға шығарылған негізгі тұжырымдар (дәлелденген ғылыми гипотезалар мен басқа да жаңалықтар),

зерттеудің негізгі нәтижелерінің сипаттамасы, алынған нәтижелердің жаңашылдығы мен маңыздылығын негіздеу, ғылымның даму бағыттарына немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі, докторанттың әрбір жарияланымға даярлауға қосқан үлесі сипатталады;

5) ғылыми еңбектер тізімі және олардың көшірмелері;

6) Докторант оқыған университеттің Этикалық комиссиясының қорытындысы, онда ғылыми зерттеулерді жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және нәтижелерін тарату барысында, соның ішінде зерттеу объектілерінің (тірі табиғат және орта) құқықтарын, қауіпсіздігін және әл-ауқатын қорғау тұрғысынан заң бұзушылықтардың болмауы расталады.

Диссертациялық жұмыс қазақ, орыс немесе ағылшын тілдерінде ұсынылады. Осы тармақта көрсетілген құжаттарды тіркеуді диссертациялық кеңестің ғылыми хатшысы жүзеге асырады және оларды 2 (екі) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде диссертациялық кеңеске ұсынады.

4.8. Диссертациялық кеңестің диссертацияны қорғауға қабылдау жөніндегі отырысында тұрақты құрам мүшелері осы ережелердің талаптарына сәйкес диссертациялық кеңестің уақытша мүшелерін тағайындайды.

4.9. Құжаттарды қабылдаған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде диссертациялық кеңес диссертацияның қорғау күнін белгілейді және ғылыми дәрежесі (ғылым докторлары, ғылым кандидаттары, философия докторлары (PhD), бейін бойынша докторлар) немесе академиялық дәрежесі бар 2 (екі) ресми рецензентті (философия докторы (PhD), бейін бойынша доктор немесе философия докторы (PhD), бейін бойынша доктор) тағайындайды. Рецензенттер докторанттың зерттеу саласында Комитеттің жарияланымдар тізіміне немесе Web of Science Core Collection (Вэб оф Сайнс Кор Коллекшн) немесе Scopus (Скопус) базаларына енгізілген журналдарда 5 (бес) ғылыми мақаласы болуы немесе 1 (бір) монографиясы (жеке жазылған) болуы тиіс.

4.10. Қорғау күні тағайындалған күннен бастап 3 (үш) айдан аспауы тиіс. Қорғау күнін тағайындағанда докторанттардың құжаттарын қабылдау кезектілігі сақталады.

4.11. Ресми рецензенттерді тағайындау кезінде диссертациялық кеңес рецензенттердің, ғылыми консультанттардың бір-бірінен тәуелсіздік қағидаларын басшылыққа алады.

Ресми рецензенттер ретінде тағайындалмайды:

1) Комитет мүшелері;

2) диссертация тақырыбына қатысты жарияланымдардағы докторанттың соавторлары;

3) ЖЖОКБҰ және (немесе) ғылыми ұйымның құрылымдық бөлімшелерінің жетекшілері мен қызметкерлері, онда диссертация орындалған және (немесе) докторант тапсырыс беруші немесе орындаушы (бірлескен орындаушы) болып табылатын ғылыми-зерттеу жұмыстары жүргізілген;

4) соңғы 3 (үш) жылда диссертацияның мазмұны жөніндегі комитеттің теріс шешімін алған, диссертациялар бойынша оң қорытынды берген ғылыми консультанттар немесе ресми рецензенттер болған мамандар;

5) жақын туыстары - ата-аналары, балалары, асырап алушылары, асырап алынған балалары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілер мен апа-сіңлілер, атасы, әжесі, немерелері.

4.12. Диссертациялық кеңес Университеттің интернет-ресурсында докторанттардың қорғаулары мен кеңестің қызметі туралы келесі материалдарды орналастырады (мемлекеттік

құпиялар немесе қызметтік пайдалану үшін мәліметтерді қамтитын материалдарды қоспағанда):

- 1) докторант, диссертациялық кеңестің уақытша мүшелері және ресми рецензенттер туралы ақпаратты, диссертацияны ұсыну нысанын, мекенжайын, күні мен уақытын (қорғаудың белгіленген күнінен 1 (бір) ай бұрын) көрсете отырып, алдағы қорғау туралы хабарлама тұрақты негізде қолжетімді болады;
- 2) диссертацияны (қорғаудың белгіленген күнінен 1 (бір) ай бұрын), сондай-ақ диссертациялық кеңестің ескертулері бойынша титул парағында тиісті белгілері бар оның барлық пысықталған нұсқаларын (тұрақты негізде қол жетімді);
- 3) қазақ, орыс, ағылшын тілдеріндегі аннотациялар (қорғаудың белгіленген күнінен 1 (бір) ай бұрын), аннотациялардың көлемін университет дербес айқындайды;
- 4) докторант жарияланымдарының тізімі (белгіленген қорғау күнінен 1 (бір) ай бұрын);
- 5) ғылыми консультанттардың (қорғаудың белгіленген күнінен 1 (бір) ай бұрын) қорғаудан кейін кемінде 5 (бес) ай ішінде қол жетімді пікірлері;
- 6) ресми рецензенттердің пікірлері (қорғаудың белгіленген күнінен 5 (бес) жұмыс күні бұрын);
- 7) қорғану туралы бейнежазбасына, өңдеуге жол берілмейді (қорғалғаннан кейін 5 (бес) жұмыс күні ішінде орналастырылады және қорғалғаннан кейін кемінде 5 (бес) ай ішінде қолжетімді болады);
- 8) диссертациялық жұмысты пысықтауға, қайта қорғауға жіберу туралы немесе философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін беруден бас тарту туралы диссертациялық кеңестің қорытындысы (қорғаудан кейін 5 (бес) жұмыс күні ішінде орналастырылады және қорғаудан кейін кемінде 5 (бес) ай ішінде қолжетімді болады);
- 9) апелляциялық комиссияның шешімі (бар болса, шешім қабылданғаннан кейін 5 (бес) жұмыс күні ішінде орналастырылады және шешім қабылданғаннан кейін кемінде 5 (бес) ай ішінде қолжетімді болады);
- 10) диссертациялық кеңестің жұмысы туралы есеп;
- 11) қорғауды өткізу күнін, уақытын, орнын өзгерту туралы және ресми рецензенттерді ауыстыру туралы хабарландыру (болған жағдайда);
- 12) диссертациялық кеңестің құрамы және диссертациялық кеңес қызметінің тәртібі туралы ақпарат;
- 13) плагиатты анықтаудың лицензиялық жүйесінің болуы туралы, оның ішінде қолданылу мерзімдерін көрсете отырып, халықаралық деректер базасы бойынша ақпарат;
- 14) докторант оқыған университеттің этикалық комиссиясының зерттеу объектілерінің (тірі табиғат объектілері мен мекендеу ортасының) құқықтарын, қауіпсіздігі мен әл-ауқатын қорғауды қоса алғанда, ғылыми зерттеулердің нәтижелерін жоспарлау, бағалау, іріктеу, жүргізу және тарату барысында бұзушылықтардың жоқтығы туралы қорытындысы;
- 15) Диссертациялық кеңес отырысын бейнеконференция түрінде онлайн форматта ұйымдастыру туралы ақпарат.

Диссертациялық жұмыс университеттің интернет-ресурсында орналастырылғаннан және/немесе диссертацияға қабылданғаннан кейін (мемлекеттік құпияларды немесе қызметтік пайдалануға арналған мәліметтерді қамтитын диссертациялар қорғалған жағдайда) өзгертілер енгізілмейді. Диссертациялық жұмыс пысықталған жағдайда оның соңғы нұсқасы «Диссертациялық жұмыстың соңғы нұсқасы» деген белгімен Философия докторы (PhD)

немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беру туралы шешім қабылданғаннан кейін университеттің интернет-ресурсында орналастырылады.

- 4.13. Университеттің интернет-ресурсында диссертацияның мазмұны бойынша бейресми пікірлерді одан әрі қорғауда ұсына отырып орналастыру мүмкіндігі қамтамасыз етіледі. Авторлықты анықтау мүмкін емес және автордың электрондық мекен-жайы жоқ бейресми шолулар қорғауда ұсынылмайды.
- 4.14. Алдағы қорғау туралы хабарламаны диссертациялық кеңес қорғауға қабылданған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде Комитетке жібереді.
- 4.15. Диссертациялық кеңес қорғауға қабылданғаннан кейін 10 (он) жұмыс күні ішінде докторанттың отандық және халықаралық деректер базалары бойынша плагиатты пайдалануына тексеру үшін диссертацияны «Ұлттық мемлекеттік ғылыми-техникалық сараптама орталығы» акционерлік қоғамына (бұдан әрі – ҰМҒТСО) жібереді. Плагиатқа тексеру барысында мұқаба беті мен пайдаланылған дереккөздердің тізімі тексерілмейді. ҰМҒТСО түсу күнінен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде диссертация мәтінін өзінің интернет-ресурсында ашық қолжетімділікте орналастыруды қамтамасыз етеді. Диссертация тұрақты негізде қол жетімді.
- 4.16. Диссертацияның қағаз және (немесе) электрондық жеткізгіштердегі данасы университет кітапханасына беріледі. Диссертацияның даналарын электрондық жеткізгіште қорғағаннан кейін 7 (жеті) жұмыс күні ішінде диссертациялық кеңестің ғылыми хатшысы Қазақстан Республикасының Ұлттық академиялық кітапханасына және Қазақстан Республикасының Ұлттық кітапханасына (мемлекеттік құпиялар мен қызметтік пайдалануға арналған мәліметтерді қамтитын диссертациялардан басқа) береді.
- 4.17. Ресми рецензенттер диссертацияны және жарияланған жұмыстарды зерделеу негізінде диссертациялық кеңеске жазбаша пікірлер ұсынады. Диссертацияны мақалалар сериясы түрінде қорғаған жағдайда, ресми рецензенттер зерттеу тақырыбы бойынша докторанттың әрбір мақаласының ғылыми деңгейіне түсініктеме береді. Егер мақаланың мазмұнының 2/3 немесе одан да көп бөлігі докторанттың зерттеу тақырыбымен байланысты болмаса, ресми рецензент оны есепке алмайды.
- 4.18. Пікірлерде ресми шолушылар келесі шешімдердің бірін көрсетеді:
 - 1) докторантқа философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беру үшін Комитет алдында өтініш жасауға құқылы;
 - 2) егер диссертация Қағидалардың 4 және (немесе) 6-тармақтарына сәйкес келмеген және (немесе) Қағидалардың 5-тармағында көрсетілген қағидаттарға (Академиялық адалдық қағидатын қоспағанда) ішінара сәйкес келген және (немесе) оған түзетуді талап ететін ескертулер болған жағдайда, диссертацияны пысықтауға жіберуге міндетті. Диссертация мақалалар сериясы түрінде қорғалған жағдайда диссертация пысықтауға жіберілмейді;
 - 3) Академиялық адалдық қағидаты бұзылған немесе ғылыми жаңалық, ішкі бірлік және шынайылық қағидаттарына сәйкес келмеген жағдайда философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беруден бас тарту.

Ресми рецензенттердің пікірлерінің көшірмелері докторантқа диссертация қорғалғанға дейін 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірілмей тапсырылады. Ресми рецензенттерді ауыстыру жазбаша бас тартылған немесе рецензиялауды жүзеге асыру мүмкін болмаған жағдайда

жүргізіледі. Егер ресми рецензентті ауыстыру туралы шешім 5 (бес) жұмыс күнінен аз уақытта қабылданса, онда қорғау күні кейінге қалдырылады.

4.19. Университеттің интернет-ресурсында ресми рецензенттердің пікірлерінде және бейресми пікірлерде ҰМҒТСО анықтамасында көрсетілген плагиат фактілері болған кезде диссертациялық кеңестің комиссиясы диссертацияны плагиатқа тексеруді жүзеге асырады. Тексеру нәтижелері туралы қорытынды диссертация қорғалғанға дейін 8 (сегіз) жұмыс күнінен кешіктірілмей диссертациялық кеңеске ұсынылады.

4.20. Кеңес диссертациялық кеңес комиссиясының қорытындысы негізінде (қорғауға дейін 7 (жеті) жұмыс күнінен кешіктірмей) докторантты қорғауға жіберу туралы шешім қабылдайды немесе диссертацияны қорғаудан алып тастайды. Қабылданған шешім туралы диссертациялық кеңес докторантқа 2 (екі) жұмыс күні ішінде хабарлайды, сондай-ақ тиісті ақпарат Университеттің интернет-ресурсында орналастырылады (мемлекеттік құпияларды және қызметтік пайдалануға арналған мәліметтерді қамтитын диссертацияларды қорғау жағдайларын қоспағанда).

4.21. Докторанттың диссертацияны қорғаудан алып тастау мүмкіндігі бар, бірақ ол қорғалғанға дейін 7 (жеті) жұмыс күнінен кешіктірмей.

4.22. Диссертациялық кеңестің төрағасы, төрағасының орынбасары және ғылыми хатшысы Диссертациялық кеңестің отырысында олар ғылыми кеңесші болып табылатын докторанттың диссертациясы қаралған жағдайда өз міндеттерін орындай алмайды. Диссертациялық кеңес төрағасының міндеттерін орындау төрағаның орынбасарына, төрағаның орынбасары мен ғылыми хатшының міндеттерін орындау диссертациялық кеңестің шешімімен мүшелерге жүктеледі.

Төраға, төрағаның орынбасары және ғылыми хатшы бір мезгілде болмаған жағдайларда диссертациялық кеңестің отырысы өткізілмейді.

Диссертациялық кеңес диссертацияны қорғаудың бейнежазбасын толық көлемде қамтамасыз етеді, өңдеуге жол берілмейді.

4.23. Диссертациялық кеңестің отырысы, егер оның жұмысына оның мүшелерінің кемінде 2/3 (үштен екісі) қатысса, заңды деп есептеледі. Диссертациялық кеңестің ресми рецензенттері мен уақытша мүшелерінің отырысына қатысу міндетті болып табылады. Диссертациялық кеңестің мүшелері мен ресми рецензенттерге қорғауға бейнеконференцияға қатысуға рұқсат етіледі.

4.24. Диссертацияны көпшілік алдында қорғау интернет желісінде тікелей онлайн көрсетілім режимінде жүргізіледі. Мемлекеттік құпияларды немесе қызметтік пайдалану үшін мәліметтерді қамтитын диссертациялар қорғалған жағдайда диссертациялық кеңес мүшелері мен ресми рецензенттердің бейнеконференцияға қатысуына, сондай-ақ интернетте таратылуына жол берілмейді.

4.25. Шақырылған практикалық сала мамандарының отырысына қатысуға рұқсат етіледі (егер диссертация қолданбалы сипатта болса).

4.26. Диссертациялық кеңес докторантты, диссертациялық кеңестің мүшелерін, ресми рецензенттерді диссертациялық кеңестің отырысын өткізу туралы бейнеконференцияға диссертация қорғалғанға дейін кемінде 5 (бес) жұмыс күні бұрын электрондық пошта және кеңес сайтында хабарландыру арқылы хабардар етеді.

4.27. Диссертациялық кеңестің отырысын өткізу кезінде бейнеконференция нысанында:

- 1) отырысқа қатысушыларды көзбен шолып сәйкестендіру;
- 2) отырысқа қатысушылардың сөйлеген сөздерін интернет желісінде үздіксіз бейне және аудио трансляциялау;
- 3) отырыстың бейне және аудиожазбасы;
- 4) диссертациялық кеңес мүшелерінің жасырын дауыс беруі жүзеге асырылады.

4.28. Диссертациялық кеңес келесі шешімдердің бірін қабылдау үшін жасырын дауыс береді:

- 1) докторантқа философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беру үшін Комитет алдында өтініш жасауға құқылы;
- 2) диссертацияны пысықтауға жіберу (диссертацияны диссертациялық жұмыс нысанында қорғаған жағдайда ғана);
- 3) диссертацияны қайта қорғауға жіберу;
- 4) Философия докторы (PhD) немесе профиль бойынша доктор дәрежесін беру туралы өтінішті, не болмаса докторантқа философия докторы (PhD) немесе профиль бойынша доктор дәрежесін беру үшін Комитетке өтініш беруден бас тарту.

Диссертациялық жұмыс, егер оның мәтіні бойынша түзетілуі жұмыстың мәнін өзгертпейтін елеусіз ескертулер болған жағдайда пысықтауға жіберіледі. Егер диссертация Қағидалардың 4 және (немесе) 6-тармақтарына сәйкес келмесе және (немесе) Қағидалардың 5-тармағында көрсетілген қағидаттарға (Академиялық адалдық қағидатын қоспағанда) ішінара сәйкес келсе, онда ол қайта қорғауға жіберіледі. Академиялық адалдық қағидаты бұзылған немесе ғылыми жаңалық, ішкі бірлік, шынайылық қағидаттарына сәйкес келмеген жағдайда философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беруден бас тарту туралы шешім қабылданады.

4.29. Ғылыми кеңесшілер, тікелей басшылар болып табылатын немесе докторантпен жақын туысқан диссертациялық кеңестің мүшелері, сондай-ақ шақырылған мамандар дауыс беруге қатыспайды.

4.30. Жасырын дауыс беруге ресми рецензенттер қатысады, олардың дауыстары диссертациялық кеңес мүшелерінің дауыстарына тең.

4.31. Егер оған дауыс беруге қатысатын адамдардың 3/4 (төрттен үші) және одан да көп бөлігі дауыс берсе, философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беру үшін Комитет алдында өтініш беру туралы шешім қабылданды деп есептеледі. Кеңестің философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беруден, диссертацияны пысықтауға не қайта қорғауға жіберуден бас тарту туралы шешімі, егер оған дауыс беруге қатысатын адамдардың 2/3 (үштен екісі) және одан да көп бөлігі дауыс берсе, қабылданды деп есептеледі. Егер көрсетілген дауыс саны алынбаса, онда қайта жасырын дауыс беру өткізіледі, көпшіліктің дауыс беруі бойынша диссертацияны пысықтауға немесе қайта қорғауға жіберу туралы шешім қабылданады.

Қайта қорғауға жіберу туралы немесе философия докторы (PhD) немесе бейіні бойынша доктор дәрежесін беруден бас тарту туралы шешім қабылдаған кезде диссертациялық кеңес осы Үлгілік ереже мен қағидалардың қандай талаптарына диссертация сәйкес келмейтінін көрсететін қорытынды жасайды. Диссертациялық жұмысты қайта қорғау осы Үлгілік ережеде белгіленген тәртіппен алдыңғы қорғау жүргізілгеннен кейін 6 (алты) айдан ерте емес

жүргізіледі. Диссертациялық кеңестің уақытша мүшелері мен ресми рецензенттердің құрамы сақталады. Диссертация 2 (екі) реттен артық емес қайта қорғауға жіберіледі.

Пысықтауға жіберу туралы шешім қабылдаған кезде диссертациялық кеңес диссертациялық жұмыс бойынша нақты ескертулерден тұратын қорытынды қабылдайды. Пысықталған диссертациялық жұмыс диссертациялық кеңеске үш ай мерзімде ұсынылады, оны 3 (үш) айдан аспайтын мерзімге ұзартуға жол беріледі. Пысықтау мерзімін ұзарту туралы шешімді докторанттың өтініші негізінде диссертациялық кеңес қабылдайды. Егер пысықталған диссертациялық жұмыс белгіленген мерзімде ұсынылмаса, онда докторант қорғаудан қайта өтеді.

Докторант диссертациялық кеңестің ескертулерімен толық не ішінара келіспеген жағдайда, ол осы ескертулерге дәлелді жауаптар беруі қажет.

Пысықталған диссертациялық жұмыс плагиатқа тексеру үшін ҰМҒТСО-на жіберіледі. ҰМҒТСО анықтамасын алғаннан кейін диссертациялық кеңес ресми рецензенттермен бірге пысықталған диссертациялық жұмысты және диссертациялық кеңестің ескертулерін жою мәніне ескертулерге жауаптарды (бар болса) талқылау бойынша отырыс өткізеді.

Қарапайым көпшілік дауыспен талқыланғаннан кейін жасырын дауыс беру арқылы дәреже беру немесе қайта қорғауға жіберу туралы шешім қабылданады.

4.32. Диссертациялық кеңестің ғылыми хатшысы докторанттың аттестаттау ісін қалыптастырады, ол диссертациялық кеңесте докторлық диссертацияны қорғағаннан кейін күнтізбелік 30 (отыз) күн ішінде Комитетке жіберіледі. Докторанттың аттестаттау ісінде мынадай құжаттар қоса беріледі:

- 1) ілеспе хат - диссертациялық кеңестің төрағасы қол қойған, диссертацияның ҰМҒТСО-на жіберілген күнін көрсете отырып, диссертациялық кеңес құрылған университет бланкісіндегі қолдау хат (мемлекеттік құпияларды немесе қызметтік пайдалануға арналған мәліметтерді қамтитын диссертацияларды қоспағанда);
- 2) электрондық жеткізгішке жүктелген диссертация. Мемлекеттік құпияларды немесе қызметте пайдалану үшін мәліметтерді қамтитын диссертация қағаз жеткізгіште де ұсынылады;
- 3) диссертация тақырыбы бойынша ғылыми жарияланымдардың тізімі мен көшірмелері;
- 4) жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;
- 5) ҰМҒТСО плагиатқа диссертацияны тексеру жөніндегі анықтамасы. Мемлекеттік құпияларды немесе қызметтік пайдалануға арналған мәліметтерді қамтитын диссертация бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық қауіпсіздік органдарына, Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігіне, Қазақстан Республикасының прокуратура органдарына және Қазақстан Республикасының Қорғаныс министрлігіне ведомстволық бағынысты әскери, арнаулы оқу орындарында және (немесе) ғылыми ұйымдарда плагиатқа диссертацияны тексеру туралы комиссия анықтамасы ұсынылады;
- 6) осы Үлгілік ережеге 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша диссертациялық кеңес мүшелерінің келу парағы;
- 7) Диссертациялық кеңестің диссертацияны қорғау және қажет болған жағдайда жетілдірілген диссертациялық жұмысты талқылау бойынша отырысының толық бейнежазбасы мен хаттамасы, ол кеңес төрағасы мен ғылыми хатшының қолымен расталған;
- 8) докторантураның кәсіптік оқу бағдарламасын игеру туралы транскриптінің көшірмесі;

9) осы Үлгілік ережеге 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша докторант туралы мәліметтер.

1), 3), 4), 5), 6), 8) және 9) тармақшаларда көрсетілген құжаттар, Комитетке сканерленген түрде "пдф (pdf)" файлы форматында (мемлекеттік құпияларды немесе қызметтік пайдалануға арналған мәліметтерді қамтитын аттестаттау істерін қоспағанда) ұсынылады.

4.33. Комитеттің немесе диссертациялық кеңестің теріс шешімі қабылданған диссертация қайта қорғауға ұсынылады. Диссертацияны қайта қорғауға ұсынған кезде диссертациялық кеңес диссертацияда бұрын белгіленген бұзушылықтарды жою туралы қорытынды жасайтын диссертациялық кеңестің 3 (үш) мүшесін тағайындайды. Қорытынды университеттің интернет-ресурсында қорғауға дейін кемінде 10 (он) жұмыс күні бұрын орналастырылады және диссертацияны қорғауда оқылады. Диссертациялық кеңестің теріс шешіміне апелляцияны докторант диссертация қорғалған университетте шешім қабылданған күннен бастап 2 (екі) ай ішінде еркін нысанда береді.

4.34. Егер апелляция Университет жанындағы диссертациялық кеңестің шешіміне берілген жағдайда, апелляциялық комиссияның оң қорытындысы мен диссертация түпкілікті шешім қабылдау үшін 15 (он бес) күнтізбелік күн ішінде Комитетке жіберіледі. Апелляциялық комиссияның шешімі қабылданған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде докторантқа хабарланады және университеттің интернет-ресурсында орналастырылады.

4.35. Осы Үлгілік Ережемен реттелмеген, оның ішінде философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін беруден бас тарту, апелляция беру мерзімін қалпына келтіру мәселелері бойынша даулар Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген сот тәртібімен шешіледі.

5. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

5.1. Күнтізбелік жыл аяқталғаннан кейін диссертациялық кеңес атқарылған жұмыс туралы есепті қалыптастырады, оны КАЗГЮУ Академиялық Зерттеу кеңесі тыңдайды және бекітеді, сондай-ақ Комитетке белгіленген нысан бойынша атқарылған жұмыс туралы статистикалық есепті ұсынады.

6. ӨЗГЕРТУЛЕР

6.1. Осы Ережеге өзгерістер енгізу университеттің академиялық және зерттеу кеңесінің шешімі бойынша ғана жүргізіледі және міндетті түрде оның төрағасының қолы бар құжатпен ресімделеді.

6.2. Ереженің өзгертілген нұсқасынан алынған парақтар өзгерістер енгізуге рұқсат беру туралы құжатпен бірге сақталады.

6.3. Осы ережеге өзгерістерді «Өзгерістерді тіркеу парағында» міндетті белгісі бар диссертациялық кеңестің хатшысы енгізеді.

6.4. Түпнұсқаға және ескерілген жұмыс даналарына өзгерістер енгізгені үшін диссертациялық кеңестің хатшысы жауапты болады.

7. БЕКІТУ, САҚТАУ ЖӘНЕ ТАРАТУ

7.1. Осы Ереженің жобасы университеттің академиялық және зерттеу кеңесінің отырысында қаралуға тиіс.

- 7.2. Ереженің есепке алынған жұмыс даналарын жіберуді диссертациялық кеңестің хатшысы жүзеге асыруға тиіс.
- 7.3. Ереженің есепке алынған жұмыс данасын сақтауға хатшы жауапты болады.